

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	Gymnázium Josefa Ressela, Chrudim, Olbrachtova 291
Název a číslo OP	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, CZ. 1.5, Název projektu: Inovace ve vzdělávání na Gymnáziu Chrudim, reg.č.:CZ.1.07/1.5.00/34.0249
Název šablony klíčové aktivity	III/2 Zvyšování kvality výuky prostřednictvím ICT
Tematická oblast (předmět)	Český jazyk a literatura
Název sady vzdělávacích materiálů	Literatura období romantismu
Jméno tvůrce vzdělávací sady	Mgr. Michal Hanč
Číslo sady	III/2-2-2-03
Anotace	Materiál zachycuje tvorbu první generace anglických romantiků, tzv. jezerních básníků
Ověřeno ve výuce: ročník, třída, dne, předmět	2. ročník, třída 2.A, dne 24.9. 2012, Český jazyk a literatura

ROMANTISMUS VE SVĚTOVÉ LITERATUŘE

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1) Anglická **literatura**

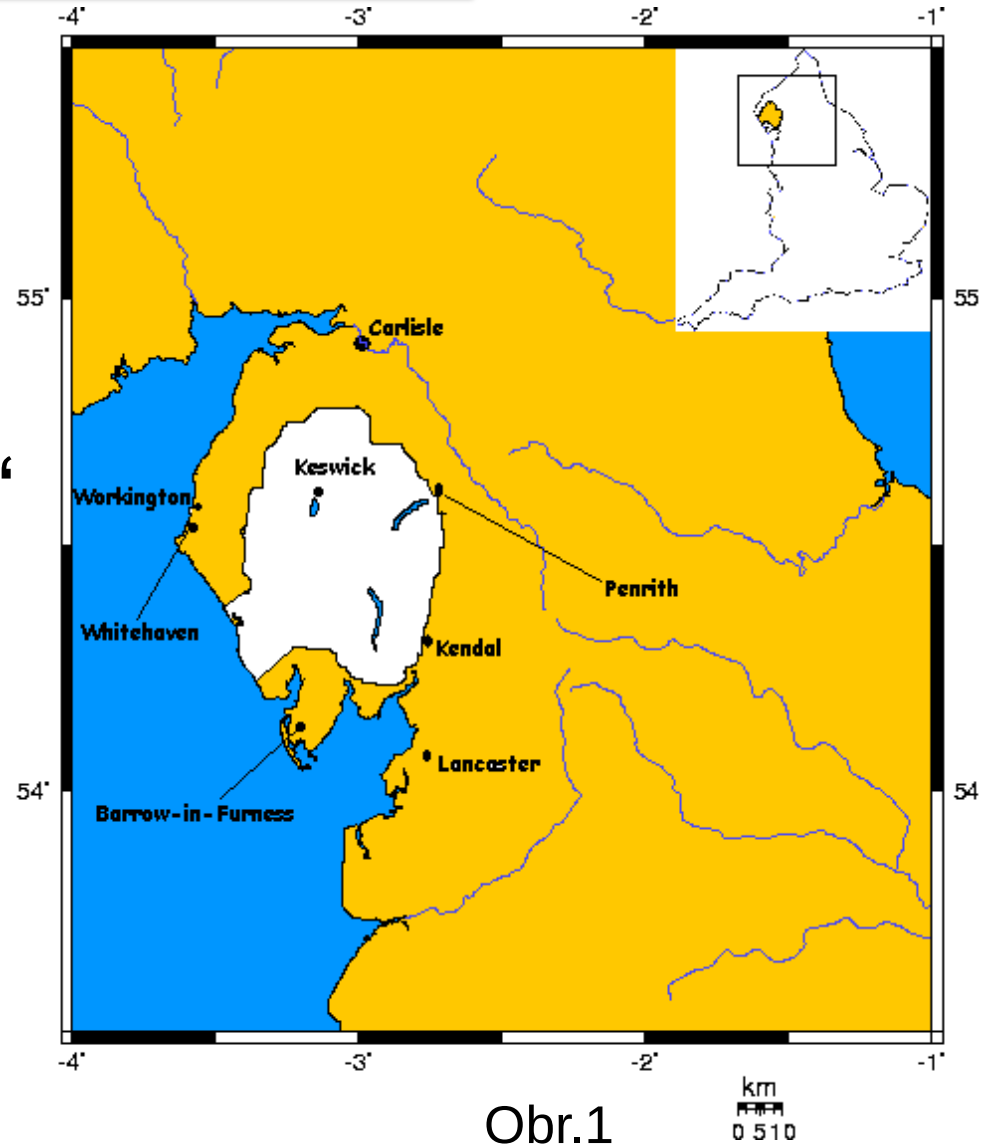
první generace
romantiků:
„jezerní básníci“

jezerní básníci

- skupina anglických básníků (William Wordsworth →, Samuel Taylor Coleridge →, Robert Southey), kteří tvořili na konci 18. a počátku 19. století
- stojí na začátku anglického romantismu

jezerní básníci

- usadili se v severozápadní Anglii v oblasti zvané „Lake district“
- do ní také situovali řadu svých děl

Obr.1

jezerní básníci

- v hlavní roli je často zdejší typická příroda

William
Wordsworth
(1770 – 1850)

William Wordsworth

- básník
- narozen na severu Anglie
- ve 13 letech osiřel
- studia na univerzitě v Cambridgi
- toulky po Anglii, Walesu i Evropě (v letech 1791 – 92 účastník revoluce ve Francii), ale z nedostatku peněz se vrátil domů

William Wordsworth

- usadil se nejprve na JZ Anglie → přátelství s Coleridgem, poté odchází na SZ Anglie
- sem za ním přichází i Coleridge a později i jeho švagr R. Southey →
- zde strávil v poklidu zbytek života

William Wordsworth

sb. Lyrické balady (1798)

→ společně s Coleridgem

→ jedna z prvních romantických sbírek →
silný impulz pro veškerou evropskou
romantickou poezii

→ balady o osudech obyčejných lidí žijících
v jezerní oblasti, zachycení zdejší přírody

William Wordsworth

poema **Michal** (1800)

→ tragický příběh skutečného pastýře
(= pastorála) z jezerní oblasti

William Wordsworth

báseň Preludium (1798 - 1805)

→ rozsáhlá filosoficko-lyrická skladba

→ koncipováno jako jeden rozsáhlý bás.
dopis příteli Coleridgovi

→ obrazy z básníkovy života → dětské hry
u jezer a na jejich zamrzlé hladině, doba
studií v Camridgi, výlety do Alp, revoluční
Francie (ale zklamání z revoluce)

→ k zahojení mysli vede návrat k přírodě

Samuel Taylor
Coleridge
(1772 – 1834)

Samuel Taylor Coleridge

- filosof, teolog, literární kritik, dramatik, básník
- narozen v JZ Anglii v rodině vikáře
- nedokončená studia v Cambridgi
- krátce v armádě („údajně nejhorší voják v celých dějinách britské armády“)
- přátelství s R. Southeyem → (švagři)
- příznivec Francouzské revoluce

Samuel Taylor Coleridge

- chabé zdraví → utišování bolestí
laudánem (opium rozpuštěné v alkoholu)
→ závislost → rozpad osobního života
i přátelství s Wordsworthem
- konec života prožil v Londýně

Samuel Taylor Coleridge

poema **Píseň starého námořníka** (1798)

→ vyšlo původně jako součást Lyrických balad, později ještě dvakrát přepracováno

→ hl. postavou „starý mořský vlk“, který uprostřed svatebního veselí ohnivě vypráví svůj hrůzostrašný příběh o zkáze své lodi (dostala se do bouře, z níž ji zachránil albatros) a proměně svých druhů v přízraky

Samuel Taylor Coleridge

poema Píseň starého námořníka (1798)

- vyvolává dojem středověké balady
- podobenství o zlu, které dolehlo na svět a dohání člověka k nepochopitelně hrozným činům (zabití albatrosa)
- symbolika: albatros = přírodní krása, přináší člověku dobro a štěstí
- pozn. zhudebnila skupina Iron Maiden:
The Rhymer of the Ancient Mariner

Samuel Taylor Coleridge

poema Chán Kublaj (1816)

- pouze krátký fragment
- snový vír pestrých orientálních obrázků chánova slunného letohradu v Xanadu (= Peking)
- zvláštní vznik → ve snu básník složil asi 300 veršů, ale po probuzení si na ně již nedokázal vzpomenout

Samuel Taylor Coleridge

balada Christabel (1816)

- obraz severské anglické krajiny
- spojení starých balad a pohádek s erotikou → vztah mezi čistou dívkou Christabel (dobro) a její svůdkyní Geraldinou (zlo)

Samuel Taylor Coleridge

- oceňován i jako literární kritik a teoretik
→ rozbory děl W. Shakespeara, J. Milтона,
W. Wordsworthe

**Robert
Southey**
(1774 – 1843)

Robert Southey

- básník, historik, autor esejí
- studia na univerzitě v Oxfordu

báseň **Ďáblovy nápady** (1799)

→ humorná satira na právníky, doktory, ministry a generály

Internetové zdroje:

Obr.1

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/1d/Lake_District_Map.PNG

/23-09-2012-19.38/

Obr.2

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Keswick_Panorama_-_Oct_2009.jpg

/23-09-2012-20.44/

Obr.3

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/8/81/William_Wordsworth_at_28_by_William_Shuter2.jpg

/23-09-2012-21.49/

Obr.4

<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/91/SamuelTaylorColeridge.jpg>

/23-09-2012-21.51/

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Internetové zdroje:

Obr.5

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Robert_Southey_-_Project_Gutenberg_eText_13619.jpg

/23-09-2012-19.51/

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Literatura:

- BALAJKA, Bohuš. *Přehledné dějiny literatury I (do devadesátých let 19. století)*. 5. vyd. Praha: Fortuna, 2001. ISBN 80-7168-717-0
- DOLEJŠÍ, Pavel. *Školní slovník světových spisovatelů*. 1. vyd. Humpolec: Pavel Dolejší, nakladatelství a vydavatelství, 2007. ISBN 978-80-86480-85-5
- MACURA, Vladimír a kol.: *Slovník světových literárních děl*. Praha: Odeon, 1988.
- PAVERA, Libor a František VŠETIČKA. *Lexikon literárních pojmů*. 1. vyd. Olomouc: Nakladatelství Olomouc s.r.o., 2002. ISBN 80-7182-124-1
- SOCHROVÁ, Marie. *Čítanka II. k literatuře v kostce*. 2. vyd. Fragment: Havlíčkův Brod, 2005. ISBN 80-7200-974-5
- STŘÍBRNÝ, Zdeněk.: *Dějiny anglické literatury I*. Praha: Academia, 1987.
- ULRICHOVÁ, Libuše. *Obsahy z děl světové literatury, I. díl*. 4. vyd. Humpolec: Pavel Dolejší, nakladatelství a vydavatelství, 2005. ISBN 80-86480-61-5

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ